

فصل اول - تعریف، دامنه و مصادیق جرم سیاسی			
<p>ماده ۱ - فعل یا ترک فعلی که مطابق قوانین موضوعه قابل مجازات است، هرگاه به انگیزه سیاسی علیه نظام سیاسی مستقر یا حاکمیت دولت یا مدیریت سیاسی کشور یا مصالح نظام جمهوری اسلامی و یا حقوق سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شهروندان و آزادیهای قانونی ارتکاب یابد جرم سیاسی بشمار می آید.</p> <p>تبصره - صرف بیان عقیده و نظر در ارتباط با امور سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی و نظائر آن و انتقاد از عملکرد مسؤولین امر و نهادهای قانونی مشمول عناوین مجرمانه نبوده و از این حیث قابل تعقیب و مجازات نمی باشد.</p>	<p>۱- اطلاق ماده (۱) خلاف شرع و مغایر اصول ۴، ۲۴، ۲۶، ۲۷ و ۱۶۸ قانون اساسی میباشد.</p> <p>با</p> <p>۲- اطلاق تبصره ماده (۱) چون شامل مواردی می شود که صرف اظهار نظر عنوان مجرمانه دارد خلاف شرع و مغایر اصول ۴، ۲۴ و ۲۷ قانون اساسی تشخیص داده شد.</p>	<p>ماده ۱ - فعل یا ترک فعلی که مطابق قوانین موضوعه قابل مجازات است، هرگاه به انگیزه سیاسی علیه نظام سیاسی مستقر یا حاکمیت دولت یا مدیریت سیاسی کشور یا مصالح نظام جمهوری اسلامی و یا حقوق سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شهروندان و آزادیهای قانونی ارتکاب یابد جرم سیاسی بشمار می آید.</p> <p><u>(تبصره حذف شد)</u></p>	
<p>ماده ۲ - جرائم زیر از مصادیق جرائم سیاسی محسوب می شوند:</p> <p>۱- تشکیل یا اداره دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیت با هدف برهم زدن امنیت سیاسی کشور و یا عضویت در هر یک از آنها.</p> <p>۲- اجتماع و تبانی به منظور ارتکاب جرائمی بر ضد امنیت داخلی یا خارجی کشور و یا فراهم نمودن وسایل ارتکاب آنها.</p> <p>۳- سلب آزادی فردی افراد ملت بر خلاف قانون و یا محروم نمودن آنان از حقوق مقرر در قانون اساسی، بمنظور برهم زدن امنیت ملی و جلوگیری از شرکت در انتخابات و مانند اینها.</p> <p>۴- توهین به رئیس کشور خارجی که در قلمرو خاک ایران وارد شده است با رعایت شرط معامله متقابل.</p> <p>۵- فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران یا به نفع گروهها و سازمانهای مخالف نظام.</p> <p>۶- کلیه جرائم انتخاباتی (جرائم مندرج در قوانین انتخابات مجلس</p>	<p>۳- اطلاق ماده (۲) و بندهای آن و تبصره و بندهای «الف» و «ب» آن خلاف شرع و مغایر اصول ۴، ۲۴، ۲۶، ۲۷ و ۱۶۸ قانون اساسی تشخیص داده شد.</p> <p>با</p>	<p>ماده ۲ - جرائم زیر از مصادیق جرائم سیاسی محسوب می شوند:</p> <p>۱- تشکیل یا اداره دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیت با هدف برهم زدن امنیت سیاسی کشور و یا عضویت در هر یک از آنها.</p> <p>۲- اجتماع و تبانی به منظور ارتکاب جرائمی بر ضد امنیت داخلی یا خارجی کشور و یا فراهم نمودن وسایل ارتکاب آنها.</p> <p>۳- سلب آزادی فردی افراد ملت بر خلاف قانون و یا محروم نمودن آنان از حقوق مقرر در قانون اساسی، بمنظور برهم زدن امنیت ملی و جلوگیری از شرکت در انتخابات و مانند اینها.</p> <p>۴- توهین به رئیس کشور خارجی که در قلمرو خاک ایران وارد شده است با رعایت شرط معامله متقابل.</p> <p>۵- فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران یا به نفع گروهها و سازمانهای مخالف نظام.</p> <p>۶- کلیه جرائم انتخاباتی (جرائم مندرج در قوانین انتخابات مجلس</p>	

<p>شورای اسلامی، ریاست جمهوری و مجلس خبرگان).</p> <p>۷- جرائم مندرج در قانون فعالیت احزاب، جمعیت ها و انجمنهای سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیت های دینی شناخته شده.</p> <p>۸- توهین به رؤسای سه قوه، معاونان رئیس جمهور، وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان مجلس خبرگان و اعضای شورای نگهبان در حین انجام وظیفه و یا به سبب آن.</p> <p>۹- تحریض و تشویق افراد و گروهها به ارتکاب اعمالی علیه حیثیت و منافع نظام جمهوری اسلامی در داخل یا خارج از کشور.</p> <p>تبصره - جرائم زیر در صورت انطباق با ماده (۱) جرم سیاسی محسوب می شوند.</p> <p>الف - افشاء و انتشار اطلاعات، اسناد و تصمیمات طبقه بندی شده مربوط به سیاستهای داخلی و خارجی کشور.</p> <p>ب - ایراد افتراء و نشر اکاذیب به قصد اضرار یا تشویش اذهان عمومی.</p>	<p>شورای اسلامی، ریاست جمهوری و مجلس خبرگان).</p> <p>۷- جرائم مندرج در قانون فعالیت احزاب، جمعیت ها و انجمنهای سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیت های دینی شناخته شده.</p> <p>۸- توهین به رؤسای سه قوه، معاونان رئیس جمهور، وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان مجلس خبرگان و اعضای شورای نگهبان در حین انجام وظیفه و یا به سبب آن.</p> <p>۹- تحریض و تشویق افراد و گروهها به ارتکاب اعمالی علیه حیثیت و منافع نظام جمهوری اسلامی در داخل یا خارج از کشور.</p> <p>تبصره - جرائم زیر در صورت انطباق با ماده (۱) جرم سیاسی محسوب می شوند.</p> <p>الف - افشاء و انتشار اطلاعات، اسناد و تصمیمات طبقه بندی شده مربوط به سیاستهای داخلی و خارجی کشور.</p> <p>ب - ایراد افتراء و نشر اکاذیب به قصد اضرار یا تشویش اذهان عمومی.</p>	<p>شورای اسلامی، ریاست جمهوری و مجلس خبرگان).</p> <p>۷- جرائم مندرج در قانون فعالیت احزاب، جمعیت ها و انجمنهای سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیت های دینی شناخته شده.</p> <p>۸- توهین به رؤسای سه قوه، معاونان رئیس جمهور، وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان مجلس خبرگان و اعضای شورای نگهبان در حین انجام وظیفه و یا به سبب آن.</p> <p>۹- تحریض و تشویق افراد و گروهها به ارتکاب اعمالی علیه حیثیت و منافع نظام جمهوری اسلامی در داخل یا خارج از کشور.</p> <p>تبصره - جرائم زیر در صورت انطباق با ماده (۱) جرم سیاسی محسوب می شوند.</p> <p>الف - افشاء و انتشار اطلاعات، اسناد و تصمیمات طبقه بندی شده مربوط به سیاستهای داخلی و خارجی کشور.</p> <p>ب - ایراد افتراء و نشر اکاذیب به قصد اضرار یا تشویش اذهان عمومی.</p>
<p>ماده ۳- جرائم خشونت آمیز ذیل، جرم سیاسی محسوب نمی گردند، هر چند با انگیزه سیاسی و به قصد تدارک جرم سیاسی یا تضمین هدفهای آن و یا تسهیل وقوع آن تحقق یافته باشند:</p> <p>الف - سوء قصد به جان افراد، قتل عمدی مباشرت یا معاونت و شروع به آن.</p> <p>ب - آدم ربائی، هواپیما ربائی، گروگانگیری.</p> <p>پ - بمب گذاری و تهدید به آن.</p> <p>ت - ایجاد حریق.</p> <p>ث - جاسوسی.</p> <p>ج - تجزیه طلبی.</p>	<p>ماده ۳- جرائم خشونت آمیز ذیل، جرم سیاسی محسوب نمی گردند، هر چند با انگیزه سیاسی و به قصد تدارک جرم سیاسی یا تضمین هدفهای آن و یا تسهیل وقوع آن تحقق یافته باشند:</p> <p>الف - سوء قصد به جان افراد، قتل عمدی مباشرت یا معاونت و شروع به آن.</p> <p>ب - آدم ربائی، هواپیما ربائی، گروگانگیری.</p> <p>پ - بمب گذاری و تهدید به آن.</p> <p>ت - ایجاد حریق.</p> <p>ث - جاسوسی.</p> <p>ج - تجزیه طلبی.</p>	<p>ماده ۳- جرائم خشونت آمیز ذیل، جرم سیاسی محسوب نمی گردند، هر چند با انگیزه سیاسی و به قصد تدارک جرم سیاسی یا تضمین هدفهای آن و یا تسهیل وقوع آن تحقق یافته باشند:</p> <p>الف - سوء قصد به جان افراد، قتل عمدی مباشرت یا معاونت و شروع به آن.</p> <p>ب - آدم ربائی، هواپیما ربائی، گروگانگیری.</p> <p>پ - بمب گذاری و تهدید به آن.</p> <p>ت - ایجاد حریق.</p> <p>ث - جاسوسی.</p> <p>ج - تجزیه طلبی.</p>

			فصل دوم - نحوه رسیدگی
	((حذف شد))	<p>۴- اطلاق ماده (۴) از این جهت که از دادگاه ویژه روحانیت سلب حق صلاحیت نموده خلاف شرع و مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی تشخیص داده شد.</p> <p>۵- در ماده (۴) مقصود از اینکه محکمه از یک رئیس و دو دادرس به انتخاب رئیس کل دادگستری استان آیا دادگاههای عمومی بدوی و تجدید نظر هر دو را شامل می گردد یا خیر و به هر حال در هر مورد انشاء رأی یا چه کسی است؟ معلوم نمی باشد و مبهم است پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.</p> <p>۶- در ماده (۴) که عنوان شد محکمه متشکل از یک رئیس و دو دادرس به انتخاب رئیس کل دادگستری استان می باشد، منظور از انتخاب مبهم است و معلوم نیست آیا منظور اینست که رئیس قوه قضائیه ابلاغ می دهد و رئیس کل دادگستری ارجاع می کند یا رئیس کل دادگستری استان رأی ابلاغ می دهد پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.</p>	<p>ماده ۴ - به جرائم سیاسی در دادگاههای عمومی و تجدید نظر مرکز هر استان متشکل از یک رئیس و دو دادرس به انتخاب رئیس دادگستری استان با حضور هیأت منصفه و به صورت علنی رسیدگی می شود.</p> <p>تبصره - سابقه قضائی رئیس دادگاه رسیدگی کننده به جرائم سیاسی نباید کمتر از ده سال باشد. در صورت فقدان چنین شرطی در قضات استان رسیدگی کننده از قضات استانهای دیگر استفاده خواهد شد.</p>
	((حذف شد))	<p>۷- اطلاق ماده (۵) خلاف شرع و همچنین مغایر اصل ۱۶۸ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>ماده ۵ - رسیدگی به اتهام شرکاء و معاونان در جرم سیاسی مطابق این قانون خواهد بود.</p>
	((حذف شد))	<p>۸- تبصره ماده (۶) مغایر اصل ۱۶۸ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>ماده ۶ - تشخیص سیاسی یا غیر سیاسی بودن جرم انتسابی با دادگاهی است که پرونده به آن ارجاع گردیده است.</p> <p>تبصره - در صورتی که متهم یا وکیل وی به تشخیص دادگاه اعتراض کنند و مدعی باشند که اتهام وارده از نوع اتهامات مربوط به جرائم سیاسی است، به این اعتراض در همان دادگاه با حضور هیأت منصفه خارج از نوبت رسیدگی می شود و در صورتی که نظر هیأت منصفه بر سیاسی بودن اتهام وارده باشد، دادگاه نظر هیأت منصفه را رعایت خواهد کرد.</p>

		<p style="text-align: center;">((حذف شد))</p>	<p>۹- ظاهر مواد (۴) و (۷) متعارض است پس از رفع تعارض اظهار نظر خواهد شد.</p>	<p>ماده ۷- مرجع تجدید نظر آرای دادگاههای رسیدگی کننده به جرائم سیاسی، دیوان عالی کشور است.</p>
		<p>ماده ۴- اعضای هیأت منصفه دادگاه رسیدگی کننده به جرائم سیاسی در استانها بین پنجاه تا صد و پنجاه نفر می باشند که به ترتیب مذکور در مواد آتی برای مدت دو سال انتخاب خواهند شد. انتخاب مجدد اعضای مذکور بلامانع خواهد بود.</p> <p>تبصره - اعضای هیأت منصفه هر دادرسی پانزده نفر بوده که با حضور حداقل یازده نفر رسمیت می یابد. تصمیمات هیأت منصفه با اکثریت مطلق آرای حاضران در جلسه اتخاذ خواهد شد.</p>		<p>ماده ۸- اعضای هیأت منصفه دادگاه رسیدگی کننده به جرائم سیاسی در استانها بین پنجاه تا صد و پنجاه نفر می باشند که به ترتیب مذکور در مواد آتی برای مدت دو سال انتخاب خواهند شد. انتخاب مجدد اعضای مذکور بلامانع خواهد بود.</p> <p>تبصره - اعضای هیأت منصفه هر دادرسی پانزده نفر بوده که با حضور حداقل یازده نفر رسمیت می یابد. تصمیمات هیأت منصفه با اکثریت مطلق آرای حاضران در جلسه اتخاذ خواهد شد.</p>
		<p>ماده ۵- هیأتی مرکب از استاندار، رئیس شورای اسلامی مرکز استان به جانشینی رئیس شورای استان، رئیس کل دادگستری استان و دو نفر نماینده مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس، هر دو سال یک بار به دعوت رئیس شورای اسلامی مرکز استان تشکیل و اعضای هیأت را از بین اقشار مختلف اجتماعی مانند روحانیون، معلمان، دانشجویان، اساتید دانشگاهها، پزشکان، نویسندگان، خبرنگاران، روزنامه نگاران، وکلای دادگستری، کارگران، اصناف و پیشه وران، کشاورزان و نمایندگان آن انتخاب می نمایند.</p> <p>تبصره - هیأت منصفه هر دادرسی به قید قرعه و به وسیله دادگاه با حضور دو نماینده از شورای شهر مرکز استان تعیین می شود.</p>		<p>ماده ۹- هیأتی مرکب از استاندار، رئیس شورای اسلامی مرکز استان به جانشینی رئیس شورای استان، رئیس کل دادگستری استان و دو نفر نماینده مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس، هر دو سال یک بار به دعوت رئیس شورای اسلامی مرکز استان تشکیل و اعضای هیأت را از بین اقشار مختلف اجتماعی مانند روحانیون، معلمان، دانشجویان، اساتید دانشگاهها، پزشکان، نویسندگان، خبرنگاران، روزنامه نگاران، وکلای دادگستری، کارگران، اصناف و پیشه وران، کشاورزان و نمایندگان آن انتخاب می نمایند.</p> <p>تبصره - هیأت منصفه هر دادرسی به قید قرعه و به وسیله دادگاه با حضور دو نماینده از شورای شهر مرکز استان تعیین می شود.</p>
		<p>ماده ۶- پس از انتخابات، فهرست اعضای هیأت منصفه برای اطلاع عمومی در روزنامه ها و نشریات محلی منتشر خواهد شد.</p>		<p>ماده ۱۰- پس از انتخابات، فهرست اعضای هیأت منصفه برای اطلاع عمومی در روزنامه ها و نشریات محلی منتشر خواهد شد.</p>
		<p style="text-align: center;">((حذف شد))</p>	<p>۱۰- اطلاق ماده (۱۱) اجازه حضور وکیل در تمام مراحل چون شامل مواردی از قبیل جرائم منافی عفت و یا مواردی که موضوع جنبه محرمانه و یا امنیتی داشته و یا حضور غیر متهم موجب فساد است نیز می گردد خلاف</p>	<p>ماده ۱۱- مراجع رسیدگی کننده به جرائم سیاسی مکلف به پذیرش وکیل در تمامی مراحل رسیدگی می باشند و این امر شامل مراحل بازجویی، بازپرسی و جلسات دادرسی تا صدور رأی نهایی در دیوان عالی کشور می شود.</p>

			<p>تبصره ۱ - هر گاه به تشخیص دیوان عالی کشور، دادگاهی حق حضور وکیل را در مراحل مختلف رسیدگی از متهم سلب کند، حکم صادره فاقد اعتبار قانونی بوده و کلیه مراحل رسیدگی با حضور وکیل اعاده خواهد شد.</p> <p>تبصره ۲ - ارتکاب تخلف موضوع تبصره (۱) برای بار اول موجب مجازات انتظامی قاضی رسیدگی کننده پرونده تا درجه ۳ و برای مرتبه دوم موجب انفصال از شغل قضایی و محکومیت موضوع ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی خواهد بود.</p>	<p>تبصره ۱ - هر گاه به تشخیص دیوان عالی کشور، دادگاهی حق حضور وکیل را در مراحل مختلف رسیدگی از متهم سلب کند، حکم صادره فاقد اعتبار قانونی بوده و کلیه مراحل رسیدگی با حضور وکیل اعاده خواهد شد.</p> <p>تبصره ۲ - ارتکاب تخلف موضوع تبصره (۱) برای بار اول موجب مجازات انتظامی قاضی رسیدگی کننده پرونده تا درجه ۳ و برای مرتبه دوم موجب انفصال از شغل قضایی و محکومیت موضوع ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی خواهد بود.</p>
		<p>ماده ۷ - دادگاه رسیدگی کننده جرم سیاسی، حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه، اعضای هیأت منصفه را برای شرکت در جلسه دادگاه دعوت می نماید. دادگاه با تشکیل و حضور هیأت منصفه به نحو مقرر در ماده (۴) و تبصره آن رسمیت خواهد یافت.</p> <p>تبصره ۱ - در صورتی که به تشخیص دادگاه، رسیدگی به اتهام، فوریت داشته باشد امکان رسیدگی نیز فراهم باشد، رعایت یک هفته مذکور در این ماده الزامی نیست.</p> <p>تبصره ۲ - چنانچه هر یک از اعضای هیأت منصفه عذر موجهی برای عدم حضور در دادگاه داشته باشد موظف است آن را تا بیست و چهار ساعت قبل از تشکیل دادگاه به اطلاع رئیس دادگاه برساند.</p> <p>تبصره ۳ - در صورتی که هر یک از اعضای هیأت منصفه بدون عذر موجه در جلسات دادرسی حاضر نشود و یا عذر موجه خود را وفق تبصره (۲) این ماده به دادگاه اعلام ننماید و موارد یاد شده موجب رسمیت نیافتن جلسه هیأت منصفه گردد، پس از یک بار اخطار توسط دادگاه رسیدگی کننده به جرم سیاسی و به حکم همین دادگاه به سه سال محرومیت از عضویت در هیأت منصفه محکوم خواهد شد.</p>	<p>۱۱- اطلاق ماده (۱۲) چون در مواردی که به تشخیص قاضی رسیدگی به جرم فوریت داشته و امکان رسیدگی قبل از یک هفته نیز وجود داشته باشد تأخیر در رسیدگی را تجویز نموده است خلاف شرع تشخیص داده شد.</p>	<p>ماده ۱۲ - دادگاه رسیدگی کننده جرم سیاسی، حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه، اعضای هیأت منصفه را برای شرکت در جلسه دادگاه دعوت می نماید. دادگاه با تشکیل و حضور هیأت منصفه به نحو مقرر در ماده (۸) و تبصره آن رسمیت خواهد یافت.</p> <p>تبصره ۱ - چنانچه هر یک از اعضای هیأت منصفه عذر موجهی برای عدم حضور در دادگاه داشته باشد موظف است آن را تا بیست و چهار ساعت قبل از تشکیل دادگاه به اطلاع رئیس دادگاه برساند.</p> <p>تبصره ۲ - در صورتی که هر یک از اعضای هیأت منصفه بدون عذر موجه در جلسات دادرسی حاضر نشود و یا عذر موجه خود را وفق تبصره (۱) این ماده به دادگاه اعلام ننماید و موارد یاد شده موجب رسمیت نیافتن جلسه هیأت منصفه گردد، پس از یک بار اخطار توسط دادگاه رسیدگی کننده به جرم سیاسی و به حکم همین دادگاه به سه سال محرومیت از عضویت در هیأت منصفه محکوم خواهد شد.</p>

	<p>ماده ۱۳ - اعضای هیأت منصفه موظفند در جلسات دادگاه تا ختم رسیدگی حضور داشته باشند.</p>		<p>ماده ۱۳ - اعضای هیأت منصفه موظفند در جلسات دادگاه تا ختم رسیدگی حضور داشته باشند.</p>
<p>من هیأت منصفه است در صورتی که در دادگاه حضور داشته باشد در صورتی که در دادگاه حضور نداشته باشد در صورتی که در دادگاه حضور داشته باشد در صورتی که در دادگاه حضور نداشته باشد</p>	<p>ماده ۹ - اعضای هیأت منصفه باید دارای شرایط زیر باشند: الف - متدین به دین مقدس اسلام. ب - تابعیت ایران. پ - داشتن حداقل (۳۰) سال سن. ت - داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم و یا معادل آن از علوم حوزوی. ث - نداشتن سابقه محکومیت کیفری که طبق قانون موجب سلب حقوق اجتماعی باشد. ج - نداشتن نفع معنوی و مادی شخصی و حزبی و اجتماعی در محکومیت و یا برائت.</p>	<p>۱۲ - عبارت «و یا یکی از ادیان رسمی کشور مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» موضوع بند «الف» ماده (۱۴) مغایر اصل ۱۲ قانون اساسی تشخیص داده شد.</p> <p>۱۳ - در بند «ث» ماده (۱۴) عدم ذکر وثاقت در مواردی که وثاقت شرط می باشد خلاف موازین شرع و مغایر اصل ۱۶۸ قانون اساسی تشخیص داده شد.</p>	<p>ماده ۱۴ - اعضای هیأت منصفه باید دارای شرایط زیر باشند: الف - متدین به دین مقدس اسلام و یا یکی از ادیان رسمی کشور مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران. ب - تابعیت ایران. پ - داشتن حداقل (۳۰) سال سن. ت - داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم و یا معادل آن از علوم حوزوی. ث - حسن شهرت. ج - نداشتن سابقه محکومیت کیفری که طبق قانون موجب سلب حقوق اجتماعی باشد. چ - نداشتن نفع معنوی و مادی شخصی و حزبی و اجتماعی در محکومیت و یا برائت.</p>
	<p>ماده ۱۰ - موارد رد اعضای هیأت منصفه همان موارد رد دادرس مطابق قانون خواهد بود. اعضای انتخاب شده به متهم و وکیل او و دادستان ابلاغ می شود تا ظرف پانزده روز ایراد خود را به صلاحیت منتخبان اعلام کنند و دادگاه مکلف است پیش از آغاز دادرسی درباره رد یا تأیید ایراد تصمیم بگیرد.</p>		<p>ماده ۱۵ - موارد رد اعضای هیأت منصفه همان موارد رد دادرس مطابق قانون خواهد بود. اعضای انتخاب شده به متهم و وکیل او و دادستان ابلاغ می شود تا ظرف پانزده روز ایراد خود را به صلاحیت منتخبان اعلام کنند و دادگاه مکلف است پیش از آغاز دادرسی درباره رد یا تأیید ایراد تصمیم بگیرد.</p>
	<p>ماده ۱۱ - هیأت منصفه می تواند در اولین جلسه دادگاه نسبت به تکمیل تحقیقات و یا ضرورت بررسی بیشتر اعلام نظر کند و یا در حین محاکمه اگر سؤالاتی از شاکی یا متهم و یا شهود داشته باشد، آنها را کتباً به وسیله رئیس دادگاه مطرح نماید.</p>		<p>ماده ۱۶ - هیأت منصفه می تواند در اولین جلسه دادگاه نسبت به تکمیل تحقیقات و یا ضرورت بررسی بیشتر اعلام نظر کند و یا در حین محاکمه اگر سؤالاتی از شاکی یا متهم و یا شهود داشته باشد، آنها را کتباً به وسیله رئیس دادگاه مطرح نماید.</p>
	<p>ماده ۱۲ - پس از پایان رسیدگی بلافاصله هیأت منصفه به شور می پردازد و در دو مورد زیر به دادگاه اعلام می دارند:</p>		<p>ماده ۱۷ - پس از پایان رسیدگی و اعلام ختم دادرسی، بلافاصله هیأت منصفه به شور می پردازد و درباره دو مطلب ذیل اتخاذ</p>

	<p>الف - متهم بزهکار است یا خیر؟ ب - در صورت بزهکاری، آیا مستحق تخفیف است یا خیر؟ تبصره - پس از اعلام نظر هیأت منصفه، دادگاه در خصوص مجرمیت یا برائت متهم اتخاذ تصمیم نموده و طبق قانون مبادرت به صدور رأی می نماید.</p>		<p>تصمیم می نماید: الف - آیا متهم بزهکار است؟ ب - در صورت بزهکار بودن آیا مستحق تخفیف در مجازات می باشد یا خیر؟ تبصره - نظر هیأت منصفه کتبا و بصورت علنی به دادگاه اعلام می گردد.</p>
	<p>ماده ۱۳ - هیأت منصفه منتخب دادگاه در آغاز دادرسی درباره بیطرفی خود و اجرای عدالت و رعایت انصاف سوگند یاد می کنند و در زمان دادرسی هرگونه تماس خارجی و ارتباط تلفنی با دیگران ممنوع است.</p>	<p>۱۴- ماده (۱۸) مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی تشخیص داده شد. باجی نکرده اند</p>	<p>ماده ۱۸ - هیأت منصفه منتخب دادگاه در آغاز دادرسی درباره بیطرفی خود و اجرای عدالت و رعایت انصاف سوگند یاد می کنند و در زمان دادرسی هرگونه تماس خارجی و ارتباط تلفنی با دیگران ممنوع است و وسیله پذیرائی و مطالعه آنان به وسیله قوه قضائیه تأمین می شود.</p>
	<p>((حذف شد))</p>	<p>۱۵- اطلاق ماده (۱۹) و تبصره (۱) آن خلاف شرع و مغایر اصول ۳۶، ۵۷، ۶۱، ۱۵۶، ۱۵۹ و ۱۶۷ قانون اساسی تشخیص داده شد.</p>	<p>ماده ۱۹ - چنانچه نظر هیأت منصفه مبنی بر برائت متهم یا متهمان نباشد. دادگاه نیز اعتقاد بر مجرمیت داشته باشد پس از تطبیق عمل انتسابی با قانون و تعیین مجازات و رعایت سایر جهات قانونی مبادرت به انشاء رأی می نماید. تبصره ۱ - در صورت استحقاق تخفیف در مجازات که هیأت منصفه درخواست نموده باشد، دادگاه جهات تخفیف را رعایت خواهد کرد. تبصره ۲ - این رأی طبق مقررات مربوطه قابل تجدید نظرخواهی است.</p>
	<p>((حذف شد))</p>	<p>۱۶- اطلاق ماده (۲۰) خلاف شرع و مغایر اصول ۳۶، ۵۷، ۶۱، ۱۵۶، ۱۵۹ و ۱۶۷ قانون اساسی تشخیص داده شد.</p>	<p>ماده ۲۰ - تشخیص عناصر ماهوی ارتکاب جرم و انتساب آن به متهم با هیأت منصفه و تطبیق عمل متهم با قوانین حاکم، با دادگاه است.</p>

			د - زندانیان سیاسی را نمی توان به هیچ وجه در طول مدت محکومیت به کار اجباری وادار کرد.
		((حذف شد))	ماده ۲۲ - کلیه محکومانی که به دلایل سیاسی دوران محکومیت خود را طی می کنند و نیز کلیه متهمینی که بدلائل سیاسی تحت تعقیب و محاکمه بوده و محکومیت آنان قطعی نگردیده است، در صورت تقاضا باید مجدداً براساس این قانون مورد رسیدگی و محاکمه قرار گیرند. تبصره - آثار تبعی مجازات کلیه کسانی که به دلایل سیاسی قبلاً محکوم شده و دوران محکومیت خود را سپری کرده و یا در حال سپری کردن هستند زایل شده و موجب هیچگونه محرومیت از حقوق اجتماعی آنان نمی شود.
		ماده ۱۵ - آئین نامه اجرایی این قانون توسط وزارتخانه های دادگستری، کشور و اطلاعات تهیه و حداکثر سه ماه پس از تصویب قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.	ماده ۲۳ - آئین نامه اجرایی این قانون توسط وزارتخانه های دادگستری، کشور و اطلاعات تهیه و حداکثر سه ماه پس از تصویب قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.